

DARINA ALSTER - IMAGO DEI

text autorky

Dnešní člověk v každodenním shonu snadno ztrácí víru v hodnotu vlastního života. Trpí, protože nevnímá smysl a kontext vlastní existence, měřítkem všeho je mu jen okolní vyprázdněný svět. Kde může nalézt svoji hodnotu? Může být šťastný jen na základě úspěchu, majetku, či společností vynucené výkonnosti? Život je zázrak sám o sobě. My ho tak většinou nevnímáme, chybí nám totiž vztah k vyšší moci, která utváří život. V dějinách byla víra běžnou součástí života, dnes je častější nevíra. Není divu, církev je (až na vzácné výjimky) natolik vzdálená reálnému životu, že může být mnohým lidem pro smích. Viz například fundamentalističtí křesťané, hrozící homosexuálům hroznými pekelnými muky.

Soudobé katolické církvi v naší zemi o obnovu křesťanství zřejmě nejde, co hůř, nestará se o Boha ani o člověka. Zdá se, že jediné, co ji skutečně zajímá, je gigantický majetek, jehož navrácení úspěšně dosáhla. V extrémní podobě se pak mohou názory církve blížit i fašismu, jako je tomu u některých katolických aktérů iniciativy D.O.S.T.

Všeobecný zájem o náboženství podnítilo v posledním roce hned několik událostí:

Punková modlitba aktivistické skupiny Pussy Riot vyvolala v létě celosvětový ohlas. Pussy Riot propojily náboženství s politikou a punkem, čímž se paradoxně zasloužily o určitou rehabilitaci víry a náboženství. Se zvolením papeže Františka z Latinské Ameriky a ne z Evropy, jak tomu bylo dříve tradicí, vzniká naděje na sblížení církve se skutečným životem člověka v 21. století, na boj s chudobou a více pochopení, co se týče antikoncepce a homosexuality. Papež František však zároveň nese stín minulosti v podobě nejasností ohledně jeho konání jakožto pátera Jorgeho Bergoglia v letech 1976-83, kdy jeho rodné Argentině vládla junta a Guerra Sucia. Zda se tyto naděje či obavy potvrdí, ukáže čas.

Další téma, které s náboženstvím nebo s potřebou víry do velké míry souvisí, byl celosvětově očekávaný konec světa 21. 12. 2012. Existovalo mnoho teorií zkázy, od scifi válek s mimozemskými civilizacemi, přes vědecké verze srážky meteoritu s naší planetou, ezoterní přechod civilizace z trojrozměrné do pětirozměrné existence, až po zahubení většiny přemnoženého lidstva skupinou vládnoucích mocných, třeba za pomoci chemtrails. Na internetu lze shlédnout mnoho dokumentů, kde je vysvětlována záhada konce Mayského kalendáře ve spojení s Egyptskými pyramidami v přímé souvislosti ekonomické krize. Těchto

dokumentů je hezká řádka a jen málo z nich poskytne člověku nějakou skutečnou, pro osobní život platnou informaci. Pro většinu lidí se v onen osudný den vůbec nic zvláštního nestalo. Přesto se vynořil jeden zajímavý společenský fenomén: Touha po společenské změně a hlad po něčem nadpřirozeném, co člověka přesahuje a dodává jeho životu smysl.

Vztah k Bohu či síle, která nás přesahuje, byl vždy přirozeným měřítkem kvality lidského života. Píšu-li o Bohu, je mi vcelku lhostejné v jaké formě se zjevuje, zda je to Ježíš, Krišna, buddhovská podstata všeho či Život sám. Mystici vždy tvrdili, že Kristus dodnes chodí mezi lidmi, že Bůh se může narodit v každém z nás, že Bůh či Bohyně se skrývá v každém lidském srdci. Taková představa dává životu hlubší, pokornější, etičtější a současně odvážnější rozměr.

Galerie Artwall umožňuje specifický způsob vnímání. Divák většinu obrazů zahlédne spíše letmo a rychle, z projíždějící tramvaje. Sdělení na hranici vnímatelnosti oslovuje přímo divákovo podvědomí. Divákem galerie se stává každý projíždějící řidič automobilu nebo pasažér tramvaje. Vystavené dílo tak může oslovit kromě umělecké obce také širokou veřejnost. Rozhodla jsem se pro galerii Artwall připravit kolekci fotografií, která by byla procházkou městem s cílem nacházet pomyslného Boha. Mohlo by jít i o osobní konkurz. Vytvořila jsem kolekci základních archetypů, které vycházejí především z křesťanské symboliky a gnostické mystiky, ale korespondují také s hermetickou tradicí, stejně jako s hlubinnou psychologickou teorií C. G. Junga.

Archetypy mají podobu každodenních městských výjevů. Pracuji s konkrétními situacemi a modely, ale ráda bych, aby výsledek působil nenuceně, jako pozorování. Mým cílem je, aby souvislost s náboženskými obrazy byla téměř nahodilá. Divák si mezi všemi podobami může vybrat svůj obraz božského, nebo přemýšlet, jak jinak vidí Boha on sám - ve svém nitru nebo kolem sebe na ulici. Archetypy mají schopnost zasáhnout duši člověka a přimět ho, aby se zamyslel nad věcmi mezi nebem a zemí. Nerada bych, aby můj projekt působil jako náboženská agitka, spíš bych chtěla poukázat na skutečnost, že Boha dnes můžeme nalézt především v druhém člověku, v nějakém prostém lidském výjevu, v pozornosti vůči lidem kolem nás. Bůh chodí mezi lidmi, spíše než aby se skrýval v nějaké neživotné doktríně.

Na závěr bych ráda poděkovala všem, kdo se na projektu Imago Dei podíleli: děkuji Veronice Slámové, Aleně Marcové, Štěpánovi Svobodovi, Petrovi Kratochvílovi, Michaelu Bukovjanovi, Renée Vidourkové, Jitce Psejové a Tomášovi Bořilovi, kteří ztělesnili rozmanité podoby Božství. Dále děkuji fotografům Petrovi Kopalovi, Kateřině Zelingerové, Tereze z Davle a Lukášovi Houdkovi, kteří fotografie pod mým vedením nafotili. Děkuji také Ivanovi Štampachovi a Adamovi Borzičovi, za teologické konzultace projektu.

Darina Alster 2013